

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

30 листопада 2021 року

Київ

№ 127

Про затвердження Змін до Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів

Відповідно до статей 7, 15, 36, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення розрахунку офіційного курсу гривні до іноземних валют та довідкового значення курсу гривні до долара США Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 грудня 2019 року № 148 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту відкритих ринків (Олексій Лупін) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Юрія Гелетія.

4. Постанова набирає чинності з 04 січня 2022 року.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 40

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
30 листопада 2021 року № 127

Зміни до Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів

1. У розділі I:

1) у пункті 1 слова “встановлення і використання Національним банком України (далі – Національний банк) офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового” замінити словами “встановлення, розрахунку, оприлюднення і використання офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку, оприлюднення і використання довідкового”;

2) у підпункті 1 пункту 2 цифри та слова “15.30”, “Національного банку” замінити відповідно цифрами та словами “15.00”, “Національного банку України (далі – Національний банк)”;

3) у пункті 4 слово “розрахунку” виключити.

2. У розділі III:

1) у заголовку слова “, дії та використання” замінити словами “та дії”;

2) у підпункті 1 пункту 7:

абзац перший після слів та літер “або розрахунку офіційного курсу гривні до долара США” доповнити словами та літерами “і довідкового значення курсу гривні до долара США”;

абзац третій після слова «“спот”» доповнити словами, цифрами та літерами “з обсягом від 100 тисяч доларів США до 5 мільйонів доларів США включно”;

в абзаці п'ятому:

перше речення викласти в такій редакції: “Національний банк з 12.15 до 13.00 надсилає запит на банки, які укладають угоди на валютному ринку України, щодо отримання котирувань з купівлі/продажу одного мільйона доларів США через функціонали ТІС у разі виникнення умов, визначених в абзацах третьому та четвертому підпункту 1 пункту 7 розділу III цього Положення, для застосування розрахунку офіційного курсу гривні до долара США за особливих умов.”;

друге речення після слова “Перелік” доповнити словом “банків”;

в абзаці шостому:

у першому реченні слова та цифри “аналогічний запиту відповідно до абзацу п’ятого підпункту 1 пункту 7 розділу III цього Положення” замінити словами та цифрами “що за змістом відповідає запиту, зазначеному в абзаці п’ятому підпункту 1 пункту 7 розділу III цього Положення”;

абзац після слова “Переліку” доповнити словом “банків”;

3) пункт 11 викласти в такій редакції:

“11. Національний банк у разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення щодо перенесення робочих днів має право:

1) установлювати на рівні попереднього робочого дня офіційний курс гривні до іноземних валют, до яких Національний банк щоденно встановлює офіційний курс гривні за переліком відповідно до підпункту 1 пункту 5 розділу II цього Положення;

2) розраховувати на рівні попереднього робочого дня облікову ціну банківських металів, до яких Національний банк щоденно розраховує облікову ціну за переліком відповідно до підпункту 3 пункту 5 розділу II цього Положення.”;

4) в абзаці першому пункту 13 цифри “16.00” замінити цифрами “15.30”.

3. У розділі IV:

1) пункти 15, 16 викласти в такій редакції:

“15. Розрахунок довідкового значення курсу гривні до долара США здійснюється кожного робочого дня відповідно до розрахунку офіційного курсу гривні до долара США і довідкового значення курсу гривні до долара США (додаток 1) або розрахунку офіційного курсу гривні до долара США і довідкового значення курсу гривні до долара США за особливих умов (додаток 2).

Розрахунок довідкового значення курсу гривні до долара США за особливих умов застосовується, якщо:

кількість угод з купівлі/продажу долара США на умовах “тод”, “том” і “spot” з обсягом від 100 тисяч доларів США до 5 мільйонів доларів США включно, які в день розрахунку довідкового значення курсу уклалися банками на валютному ринку України з іншими банками та з Національним банком та інформація про які надавалася Національному банку ТІС через відповідні канали обміну інформацією до 11.30 цього самого дня, є менше або дорівнює 10% від середньоденного значення аналогічного показника за попередній плинний місяць;

унаслідок події операційного ризику на етапах отримання та/або обробки інформації з ТІС про угоди, визначені в абзаці третьому пункту 15 розділу IV

цього Положення, кількість угод, інформація про які є доступною, станом на 11.30 є меншою або дорівнює 10% від середньоденного значення аналогічного показника за попередній плинний місяць.

Національний банк з 11.35 до 12.00 надсилає запит на банки, які укладають угоди на валютному ринку України, щодо отримання котирувань з купівлі/продажу одного мільйона доларів США через функціонали ТІС у разі виникнення умов, визначених у абзацах третьому та четвертому пункту 15 розділу IV цього Положення, для застосування розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США за особливих умов. Запит здійснюється на 20 банків, що входять до Переліку банків.

Національний банк здійснює запит, що за змістом відповідає запиту, зазначеному в абзаці п'ятому пункту 15 розділу IV цього Положення, засобами телефонного зв'язку на 10 банків з Переліку банків, якщо за результатами попереднього запиту відповідь з наданням курсових котирувань з купівлі та/або продажу долара США отримана менше ніж від 5 банків або якщо жодна з ТІС з будь-яких причин не працює. Запит здійснюється на перші 10 банків з Переліку банків, якщо день здійснення такого запиту припадає на парне число, а якщо на непарне – на інші 10 банків з Переліку банків.

Національний банк, якщо відповіді з наданням курсових котирувань з купівлі та/або продажу долара США після запитів, відправлених відповідно до абзаців п'ятого та шостого пункту 15 розділу IV цього Положення, отримані не менше ніж від 5 банків, має право використовувати отримані котирування для розрахунку довідкового значення курсу до долара США відповідно до розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США за особливих умов (додаток 2).

16. Національний банк у разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення щодо перенесення робочих днів має право розраховувати довідкове значення курсу гривні до долара США на визначену дату на рівні, який було розраховано в попередній робочий день.”;

2) розділ доповнити новим пунктом такого змісту:

“17. Інформація про розраховане довідкове значення курсу гривні до долара США оприлюднюється на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку до 12.30 у день його розрахунку.

Національний банк, якщо довідкове значення курсу гривні до долара США було розраховане з використанням розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США за особливих умов (додаток 2), повідомляє про це на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку одночасно з оприлюдненням інформації про розраховане значення цього індикатора.”.

4. Додатки 1, 2 до Положення викласти в такій редакції:

“Додаток 1

до Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів (у редакції постанови Правління Національного банку України від 30 листопада 2021 року № 127) (підпункт 1 пункту 7 розділу III)

Розрахунок офіційного курсу гривні до долара США і довідкового значення курсу гривні до долара США

1. Для розрахунку офіційного курсу гривні до долара США і довідкового значення курсу гривні до долара США (далі – Розрахунок) ураховується інформація про всі угоди з купівлі/продажу доларів США з обсягом від 100 тисяч доларів США до 5 мільйонів доларів США включно на умовах “тод”, “том” і “спот”, які в день розрахунку офіційного курсу, довідкового значення курсу укладалися банками на валютному ринку України з іншими банками та з Національним банком та інформація про які надавалася Національному банку ТІС через відповідні канали обміну інформацією:

1) до 12.00 – для розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США;

2) до 15.00 – для розрахунку офіційного курсу гривні до долара США.

2. Розрахунок здійснюється в такому порядку:

1) із наявного ряду угод, визначеного відповідно до пункту 1 Розрахунку, виключаються угоди, курси яких більше ніж на 2 відсотки ($\pm 2\%$) відрізняються від медіани ряду курсів, яка розраховується в такому порядку:

курс ряду угод ранжуються від найменшого до найбільшого значення курсу;

якщо ряд угод містить непарну кількість угод, то медіана ряду курсів розраховується за такою формулою:

$$M_k = X_{k\left(\frac{n+1}{2}\right)},$$

де M_k – значення медіани ряду курсів;

$X_{k(\frac{n+1}{2})}$ – значення курсу $(\frac{n+1}{2})$ -ї угоди;

n – кількість угод;

якщо ряд містить парну кількість угод, то медіана ряду курсів розраховується за такою формулою:

$$M_k = \frac{X_{k(\frac{n}{2})} + X_{k(\frac{n}{2}+1)}}{2},$$

де M_k – значення медіани ряду курсів;

$X_{k(\frac{n}{2})}$ – значення курсу $\frac{n}{2}$ -ї угоди;

$X_{k(\frac{n}{2}+1)}$ – значення курсу $(\frac{n}{2} + 1)$ -ї угоди;

n – кількість угод;

2) із ряду угод, отриманого після виконання підпункту 1 пункту 2 Розрахунку, розраховується стандартне відхилення курсу за такою формулою:

$$\sigma_k = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_{ki} - \bar{X}_k)^2}{n}},$$

де σ_k – стандартне відхилення курсу;

X_{ki} – значення курсу i -ї угоди;

$\bar{X}_k$ – середньоарифметичне значення ряду курсів;

n – кількість угод;

3) із ряду угод, отриманого після виконання підпункту 1 пункту 2 Розрахунку, виключаються угоди, курси яких відхиляються від середньоарифметичного значення курсу $\bar{X}_k$ більше ніж на два стандартних відхилення курсу σ_k ;

4) отриманий після виконання підпункту 3 пункту 2 Розрахунку ряд угод вважається базовим рядом для розрахунку офіційного курсу гривні до долара США і довідкового значення курсу гривні до долара США.

Значення офіційного курсу гривні до долара США і довідкового курсу гривні до долара США розраховується як середньозважене значення курсу базового ряду за такою формулою:

$$\bar{K} = \frac{\sum_{i=1}^n (K_i \times O_i)}{\sum_{i=1}^n O_i},$$

де $\bar{K}$ – середньозважене значення курсу;

O_i – значення обсягу i -ї угоди;

K_i – значення курсу i -ї угоди;

n – кількість угод.

Додаток 2
до Положення про встановлення
офіційного курсу гривні до іноземних
валют та розрахунку довідкового
значення курсу гривні до долара США й
облікової ціни банківських металів
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 30 листопада 2021 року № 127)
(підпункт 1 пункту 7 розділу III)

Розрахунок офіційного курсу гривні до долара США і довідкового значення
курсу гривні до долара США за особливих умов

1. Офіційний курс гривні до долара США (далі – офіційний курс)
розраховується:

1) відповідно до розрахунку, наведеного в додатку 1 до Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів (далі – Положення), – якщо кількість угод з купівлі/продажу долара США на умовах “тод”, “том” і “спот” з обсягом від 100 тисяч доларів США до 5 мільйонів доларів США включно, які в день розрахунку офіційного курсу укладалися банками на валютному ринку України з іншими банками та з Національним банком та інформація про які надавалася Національному банку ТІС через відповідні канали обміну інформацією до 15.00 цього самого дня, є більше ніж 10% від середньоденного значення аналогічного показника за попередній плинний місяць;

2) як звичайне середньоарифметичне значення всіх курсових котирувань з купівлі та/або продажу доларів США, отриманих відповідно до абзацу п'ятого або шостого підпункту 1 пункту 7 розділу III Положення, – якщо кількість угод з купівлі/продажу долара США на умовах “тод”, “том” і “спот” з обсягом від 100 тисяч доларів США до 5 мільйонів доларів США включно, які в день розрахунку офіційного курсу укладалися банками на валютному ринку України з іншими банками та з Національним банком та інформація про які надавалася Національному банку ТІС через відповідні канали обміну інформацією до 15.00 цього самого дня, є менше або дорівнює 10% від середньоденного значення аналогічного показника за попередній плинний місяць та з дотриманням умови, що викладена в абзаці сьомому підпункту 1 пункту 7 розділу III Положення;

3) як значення, яке дорівнює офіційному курсу, що діє на день здійснення розрахунку, – якщо не виконується жодна з умов для розрахунку, передбачена в підпунктах 1 та 2 пункту 1 додатка 2 до Положення.

2. Довідкове значення курсу гривні до долара США (далі – довідкове значення курсу) розраховується:

1) відповідно до розрахунку, наведеного в додатку 1 до Положення, – якщо кількість угод з купівлі/продажу долара США на умовах “тод”, “том” і “спот” з обсягом від 100 тисяч доларів США до 5 мільйонів доларів США включно, які в день розрахунку довідкового значення курсу уклалися банками на валютному ринку України з іншими банками та з Національним банком та інформація про які надавалася Національному банку ТІС через відповідні канали обміну інформацією до 12.00 цього самого дня, є більше ніж 10% від середньоденного значення аналогічного показника за попередній плинний місяць;

2) як звичайне середньоарифметичне значення всіх курсових котирувань з купівлі та/або продажу доларів США, отриманих відповідно до абзаців п'ятого та шостого пункту 15 розділу IV Положення, – якщо кількість угод з купівлі/продажу долара США на умовах “тод”, “том” і “спот” з обсягом від 100 тисяч доларів США до 5 мільйонів доларів США включно, які в день розрахунку довідкового значення курсу уклалися банками на валютному ринку України з іншими банками та з Національним банком та інформація про які надавалася Національному банку ТІС через відповідні канали обміну інформацією до 12.00 цього самого дня, є менше або дорівнює 10% від середньоденного значення аналогічного показника за попередній плинний місяць та за дотриманням умови, що викладена в абзаці сьомому пункту 15 розділу IV Положення;

3) як значення, яке дорівнює довідковому значенню курсу гривні до долара США, що було розраховане в попередній робочий день, – якщо не виконується жодна з умов для розрахунку, передбачена в підпунктах 1 та 2 пункту 2 додатка 2 до Положення.”.